

OBSESİF KOMPULSİF BOZUKLUK TANILI HASTALARDA RAHATSIZLIĞA DAYANMA, FARKINDALIK VE İNTİHAR ARASINDAKİ İLİŞKİ - ÖN ÇALIŞMA

İrem Saliha Bilgili¹, Ömer Fettahloğlu¹

¹Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Adana

Giriş: Obsesif Kompulsif Bozukluk (OKB), bireyin zihninde istemsizce beliren obsesyonlar (düşünce, dürtü ya da imgeler) ve bunlara karşı geliştirilen kompulsiyonlarla karakterize bir ruhsal bozukluktur. Literatürde, OKB tanılı bireylerde intihar düşüncelerinin sağlıklı popülasyona göre daha sık olduğu bildirilmektedir. Rahatsızlığa dayanma, fiziksel zorlanmalara tahammülsüzlüğü ifade eder; anksiyete bozukluklarıyla ilişkisi gösterilmiş ancak OKB ile ilişkisi yeterince araştırılmamıştır. Bilinçli farkındalık ise yaşanan ana yargılamadan odaklanmayı ifade eder. Çalışmamızda OKB tanılı bireylerde rahatsızlığa dayanma, bilinçli farkındalık düzeyleri ve intihar düşünceleri arasındaki ilişki incelenmiştir.

Yöntemler: Çalışmamıza Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi'nde DSM-5'e göre OKB tanısı almış 68 birey katılmıştır (ortalama yaş = 28.8 ± 10.18; %61.8 kadın). Beck İntihar Düşüncesi Ölçeği (BİDÖ), Rahatsızlığa Dayanma Ölçeği (RDÖ), Bilinçli Farkındalık Ölçeği (BİFÖ), Beck Anksiyete Ölçeği (BAÖ) ve Yale Brown obsesyon ve kompulsiyon ölçeği (YBOKÖ) kullanılmıştır. Etik kurul onayı 18.07.2025 tarihinde, 56. karar numarasıyla alınmıştır.

Sonuçlar: Bilinçli farkındalık düzeyi, intihar düşüncesi ($r = -0.340$, $p = 0.005$) ve OKB şiddetiyle ($r = -0.337$, $p = 0.005$) negatif korele bulunmuştur. Rahatsızlığa dayanma, anksiyete düzeyiyle negatif korelasyon göstermiştir ($r = -0.290$, $p = 0.017$); ancak intihar düşüncesi ve OKB şiddeti ile anlamlı ilişki saptanmamıştır.

Ortalama puanlar: BİFÖ:55.05±15.20, RDÖ:18.79±5.82, YBOKÖ:18.69±8.83 BAÖ:20.30±13.94, BİDÖ: 4.42±5.82 olarak hesaplanmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Bulgularımız, bilinçli farkındalığın OKB tanılı bireylerde semptom şiddetini ve intihar düşüncesini azaltmada koruyucu bir faktör olabileceğini göstermektedir. Bilinçli farkındalık, bireyin düşünce ve duygularını daha az yargılayarak gözlemlemesini sağlamakta ve böylece tepkisel davranışların önüne geçebilmektedir; bu durum, intihar düşüncelerinin yönetiminde bir baş etme kaynağı olabilir. Ayrıca rahatsızlığa dayanmanın anksiyete ile ilişkili bulunması, bedensel rahatsızlıklara tahammülsüzlüğün bireyin emosyonel yükünü artırabileceğini düşündürmektedir. OKB grubunda rahatsızlığa dayanmanın intihar düşüncesi ve semptom şiddetiyle ilişkisi anlamlı bulunmasa da, bu değişkenin psikopatolojiye katkısını değerlendirmek için daha büyük örneklerle yapılacak ileri araştırmalar faydalı olacaktır. Bu çalışma, OKB tanılı bireylerde bilinçli farkındalık ve rahatsızlığa dayanma düzeylerinin psikolojik değerlendirme ve müdahalelerde dikkate alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Çalışmamızda kontrol grubunun bulunmaması, sonuçların yalnızca OKB'ye özgü olup olmadığını belirleme konusunda sınırlılık yaratmaktadır. Bu durum, çalışmanın yöntemsel bir kısıtlılığı olarak değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Rahatsızlığa dayanma, intihar, bilinçli farkındalık, obsesif kompulsif bozukluk